

J J Ö J V V Ö

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

Előfizetés 1 hónap 4000 lef.
Szindikátusi tagoknak 3500 lef.
Vállalatoknak évi 120.000 lef.

Feladós szerkesztő:
PALÁSTI JÓZSEF

Szerkesztőség 20-76
és kiadóhivatal
nyomda 20-77

Jilava

A helységben valamikor réteges-sel töltött el mindenkit, aki a szabadság gondolatáért harcolt. Jilava tömlőce, árnyékként feketedett az ország életére és a csendőrszurongos zsarnokság egyik bástyája volt. Nem véletlen tehát, hogy Románia történetének legnagyobb elégtételadása ugyancsak Jilaván történt. Szombat délután a börtön udvarára elővezették azokat a vádlottakat, akik előtt bezárult minden kegyelmi út. A kegyetlen dolyf és kalandorszellem megfestsítőt, az ország gyásznapijának fekete hullói belesápadtak a puskacső itélet-hirdető szemébe, amely sorsuk végére tűzbélyeges pecsétet tett. Ott voltak egymás mellett mind a négyen, akik valamikor, nem is olyan régen, kiosztották egymás között a quislingi szerepeket. Antonescu Ion, az egykori „országvezető”, aki távoli sírhalmok közé vezette az ország fiatalágát és legfőbb csatlósa. Antonescu Mihai, a mindenke elszánt balkáni kalandortípus, Vasiliu, a legfőbb szigurancahóhér, munkások ezreinek halálraüldözője és végül Alexianu, Transzisztria mindenható „kormányzója”, aki könnyű és vér tengerébe fojtott egy vörögző szovjettartományt — most mind a négyen ott állottak a jilvai börtön udvarán, azon az udvaron, amely uralmuk alatt az elnyomott nép jajsavát visszhangozta: Eldördülek a fegyverek és Románia történelmének legszomorubb bünperben végkép lezárt az ügyirőcsomó.

A jilvai fegyház udvarán eldördült fegyverek elégtételt adtak a halóitak, rokkantak, özvegyek és árva szíveinek. Az ország demokráta érzelmű népe társadalmi és nemzeti különbségre való tekintet nélkül egymáshoz követte ezt az elégtételadást. Távoli katonatemetők lakói nem nyugodhattak, amíg a tegnap zsarnokai fölött nem teljesedhetett be az itélet. A baráti Szovjetunióval szemben kötelező elégtételadás sem teljesedhetett be a szombati itéletvégrehajtás nélkül. Antonescu és vádlott-társai a hitleri német imperia-lizmus szolgálatában mérhetetlen károkat okoztak az épülő szovjetállamnak és népének. Hőbortos hatalmi vőgyakat tápláltak és távoli tanítványokat akartak meghódítani.

Közben cinkosaiik segítségével raboltak és gyilkoltak. Antonescuné „patronáns-egyesülete” Odessza több ezer zongoráját hadiszákmánynak tekintette, Goga Veturia asszony múzeumok és magánlakások értékeit intézményesen hasznosította. Bennünket aradiakat az odesszai villamossal akartak „szerencseltetni”.

Mind ez a sok milliárdos anyagi károsítás épp úgy a kivégezt háborus főhősök lelkén száradt, mint az elhurcolt és legyilkolt plogári lakosság száz-ezreinek tragédiája.

Túl az elégtételadás magasabb, történelmi gesztusán, a jilvai börtönudvaron eldördült fegyverek figyelem-tést is jelentenek. A reakciót figyelmeztetik arra, hogy az engedékenység nem jelent gyengeséget. Azt a reakciót, amely épen napjainkban dugta újból fölszínre

hidraféjét, Magyar és román viszonylatban egyaránt megmozdultak a gyűlölet zsoldosai. Magyarországon a kúnmadarasi pogromot zsidótemplomfölgyújtás követte. Kolozsvárt és szerte Erdélyben a román reakció huligánbandái vete-medtek olyan cselekedetekre, melyek a vasgárda egykori terrornapjaira emlékeztetnek, hogy a magyar és román

nép között épülő testvériséget akadályozták és a két ország közötti jóviszonyt elmergesítették.

Mialatt a sokat szenvedett két szomszéd nép a háborus romok eltakarításán dolgozik, addig a nemzetközi fegyvergyárok új háború kirobbantását szeretnék. A hitlerzsarnokság alól felszabadult európai népek azonban őrt állnak és meghiúsítják ezeket a mesterkedéseket. A csehszlovákiai választások a haladó demokrácia nagy győzelmét hozták. A romániai demokráta tömegek nagy erőpróbája is küszöbön áll. A választásokat legkésőbb szeptember elején tartják, de könnyen lehet, hogy már jóval korábban bekövetkeznek. A romániai magyarság külön listával vesz részt a választásokon, a testvéri román demokrácia fegyverbarátságában.

A dunavölgyi népek testvériségének szent ügyét semmiféle gyűlölködésre uszító propaganda nem fogja meghiúsítani. Petőfi és Kossuth eszmévilágában halad előre a magyar nép, míg a román demokrácia előtt Balcescu és Vladimirescu Tudor-példái lebegnek. A jilvai kivégzés méltó feleletet adott a reakciónak. A romániai demokrácia tántoríthatatlanul továbbmegy az anyagi és eszmei alkotások útján és meg fogja semmisíteni a nép ellenségeit.

KORDA ISTVÁN

Szombat délután Jilaván

Kivégezték Antonescu Iont és három bűntársát

Három halálraítélnek megkegyelmezett az Uralkodó

BUCURESTI. Szombat délután hozták nyilvánosságra a miniszterelnökség következő kiváló közleményét: Szombat délelőtti 10 órakor Lucrețiu Patrascanu igazságügyminiszter kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, akinek előterjesztette Antonescu Ion, Antonescu Mihai, Constantin Z. Picky Vasiliu, Gheorghe Alexianu, Constantin Pantazzi, Radu Lecca és Eugen Cristescu hatálraitelt háborus főbűnösök kegyelmi kérvényeit. Öfelsége Mihai király a kormány véleményezése alapján Antonescu Ion, Antonescu Mihai, Constantin Z. Picky Vasiliu és Gheorghe Alexianu kegyelmi kérvényeit elutasította, Constantin Pantazzi, Radu Lecca és Eugen Cristescu halálbüntetését pedig életfogytiglani kényszermunkára változtatta át. Szombat délután 6 órakor a jilvai fegyház udvarán Antonescu Iont, Antonescu Mihait, Constantin Z. Picky Vasiliut és Gheorghe Alexianut kivégezték.

Választott Franciaország:

**Baloldali pártok 261 képviselő,
Katolikus párt 158 mandátum
Egyéb pártok 103 hely**

2730 jelölt küzdött 586 törvényhozói helyért. A népszavazás óta megerősödött a baloldali helyzete

PARIS. A francia választások vasárnap reggel vontatottan indultak, Franciaország területén végigvonult hatalmas eső gátolta a szavazás ütemét. Azonban a déli órákban elállt az eső és ezután a francia választók száz-ezre tömegben járultak az urnák elé, végül is sokkal többen szavaztak, mint a legutóbbi választáson.

A franciaországi választások eredményét, hétfő reggel közölte az angol rádió és ebből megállapítható, hogy a baloldali pártok a népszavazás óta megerősödtek. A választások eredményei alapján — a londoni jelentés szerint — a francia képviselőházban a mandátumok megoszlása pártok szerint a következő: Haladéksellemű Katolikus Párt

158. Kommunista Párt 146, Szocialista Párt 115, jobboldali Köztársasági Párt 62, Radikálszocialista Párt 38, egyéb pártok 3 mandátum. Északafrika, valamint a többi francia gyarmaton történt szavazás eredménye még nem ismeretes. Összesen 2730 jelölt küzdött 586 mandátumért.

Elégedetlen az USA Truman külpolitikájával

MOSZKVA. A szovjet hírszolgálat jelentése szerint az Egyesült Államokban mindjobban bírálják Truman politikáját. Megállapítják, hogy

Truman elnök sztrájkellenes törvénye és az Egyesült Államok külpolitikája között szoros az összefüggés.

Washington-Állam szenátora megállapítja, hogy Truman elnök hajthatatlan politikája a Szovjetunióval szemben, valamint a munkásellenes törvény szervesen kapcsolódik. Az elnök letért Roosevelttől vonalvezetésének úljáról, amely a három nagyhatalom szoros együttműködésének alapján áll.

WASHINGTON. Morgenthau az USA volt pénzügyminisztere élesen bírálta Truman elnök politikáját, elsősorban gazdaságpolitikai vonatkozásban. Megállapította, hogy

az USA hivatalos külpolitikája megmérgezte a nemzetközi közvéleményt az atombomba-politikával. Végül hangsúlyozta, hogy a közelmúlt hibáival szakítani kell.

A dunai hajózás kérdését tárgyalják a helyettes külügyminiszterek

PARIS. A helyettes külügyminiszterek a dunai hajózás kérdését tárgyalják. A helyettes külügyminiszterek megállapították a heti munkatervet. Kedden folytatják a dunai hajózás ügyében megkezdett tanácskozást és szöbe kerül Bulgária kérdése is. Szerdán a román és bolgár haderők létszámának problémája az olasz-osztrák határkérdés, az olasz gyarmatok, a Dodekanéosz sziget-csoport és Triest ügyét tárgyalják a helyettes külügyminiszterek.

Országsszerle gyenge sportmüsor

A vasárnapi sportmüsor nagyon gyenge volt az elmaradt válogatott mérkőzések miatt. Az egyesületek az utolsó pillanatban nem tudtak másorról gondoskodni. Jellemző a lelkes közönség sportszerzetére, hogy Temesváron a két Teba-gyári csapat egymás elleni mérkőzésén közel 2000 főnyi közönség jelent meg.

TEBA (ARAD)-TEBA (TEMESVÁR) 1:1 (1:0). Góllövő Komjáti illetve Török. FLSO BÁNATI CÍPOGYÁR - AUGUSZTUS 23 (LUGOS) 3:2 (1:1). A temesvári Dermata Lugoson értékes győzelmet aratott. A gólokat Lazar (2) és Capatina, illetve Széles (öngól) és Giurgiu osztózkodták.

EGYEB EREDMÉNYEK:

BUHUSI: Textil - Nagyvárad Szabad-vas 3:0 (2:0).
BESICA: UDR - Unirea 4:0 (1:0).
PECSKA: RAC - Transilvania (Arad) 1:0 (1:0).

Ujjasági bajnoki meccsek Aradon

SPARTA - TRICOLOR 7:0 (5:0). A Sparta csapata már az első félidőben behatárolta a győzelmet. A gólokat Polák I (4), Bede (2), Heckler (2) lőtték. Bíró: Schneider.

GLORIA - VOINTA 11:0 (5:0). A Gloria együttese is hengerelt. A gólokat Stoka (4), Don (4), Teodorescu (2) és Niss szereztek. Bíró: Crisan.

AMMEFA - UNIREA 9:2 (2:1). Az első félidőben nagy küzdelem folyt a pályán, a szünet után az AMMEFA felülkerekedett, behatárolta a győzelmet. A győztes csapat góljait Heloran (3), Mészáros (3), Szállási Lénárth, Popovici. Az Unirea részéről Don és Gligorescu voltak eredményesek.

Az ASTRA - CFR mérkőzésére az utóbbi nem jelent meg, a pontokat 3:0 gólaránnyal az Astra javára írták a táblázatban.

ITA - TRANSILVANIA 6:0 (4:0). A győzelmet jelentő gólokat szép játék után Szuhanc (3), Cristea, Hergos és Katona lőtték.

Az ifjúsági bajnokság állása a követ-

Kezdő:					
Gloria	I	I	—	—	11:0 2
Sparta	I	I	—	—	7:0 2
ITA	I	I	—	—	6:0 2
Astra	I	I	—	—	3:0 2
AMMEFA	I	I	—	—	9:2 2
Unirea	I	—	—	—	2:0 —
CFR	I	—	—	—	0:3 —
Transilvania	I	—	—	—	0:6 —
Tricolor	I	—	—	—	0:3 —
Vointa	I	—	—	—	0:11 —

KÜLFÖLD

BUDAPEST: „Barátság” válogatott-Budapest vá. 3:2 (0:0). 8000 néző előtt folyt le a mérkőzés, amelynek eredménye meglepetés.

BLASZ vá. - Munkás vá. 3:2 (2:1).
Osztrák mérkőzések: Szolnok - Sal BTC 2:0 (0:0). Dorog - Zuglói MADISZ 2:1 (0:0).

Royal Mozi

Telefon 10-33

Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor a kertben. Vasárnap fél 12-kor matiné Ma, LESLIE HOWARD rendezésével

A fehér hadsereg

(GYENGE NEM)

Az Angyolok a tűzvonalban című film

Hirdessen a

„Jóvá”-ben

Marxtól Leninig és Sztalinig

Hatalmas siker jegyében kezdődött meg a Kommunista Párt bánság-tartományi nevelőosztályának előadássorozata Aradon

A Kommunista Párt bánság-tartományi nevelőosztályának előadássorozatát vasárnap délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg Aradon Moraru Traian tanár, aki „Marxtól Leninig és Sztalinig” címen tartott tanulságaiban összefoglaló erejű, nagy szerűen felépített előadást. A Kulturpalota nagyterme teljesen megtelt érdeklődőkkel, akik mindvégig feszült figyelemmel hallgatták az emelvényről elhangzott értékes ismertetést.

Az előadó elsősorban rámutatott arra, hogy az emberi társadalom fejlődésében milyen jelentőséggel bír Marx, Lenin és Sztalin munkássága. Ismertette a marxizmus társadalomelméletét, az ideológiai és gazdasági talajt, amelyben fogant. Rámutatott arra, hogy a tőkés gazdaság mechanizmusának felfedezése milyen nagyarányú harcot vívott ellentétével, a hegelianizmussal, a prudenciával és egyéb kisebb jelentőségű társadalomelmélettel és hogy a dialektika és történelmi materializmus elmélete volt az a kulcs, amely a további haladás kapuját megnyitotta és a marxizmus fejlődési lehetőségét biztosította.

Lenin nagy művének jellemzésénél az előadó hangsúlyozottan rámutatott arra, hogy a társadalmi fejlődés e kiválóságának műve a marxizmusban, illetve ennek tovább-

fejlesztésében, a marxi ideológia gyakorlati alkalmazásában mutatkozik meg. A tőkés gazdaság imperialista korszakának gyakorlati társadalomtudosa volt Lenin, aki a fejlődéstől elvonatkoztatott mozgalmak ellen, a proletárium szervezéséért és a marxizmus elméleti tételeinek gyakorlati megvalósításáért oly sikeresen harcolt. A leninizmus alappillére a munkások és parasztság együtthaladása. Ezt az elméletet gyakorlati kivitelezésben alkalmazta Lenin abban az orosz társadalmi rendszerben, ahol a tőkés gazdaság még csak kifejlődőben volt. Lenin felbecsülhetetlen életművének következetes folytatója Sztalin generáltsszimusz. Sztalin tömegekre támaszkodó rendkívüli energiájának eredménye, a szovjetrendszerben megszervezett orosz társadalomnak a történelemben páratlanul álló teljesítménye. Ezzel politikai és gazdasági téren egyaránt elhárította az akadályokat és a haladásnak olyan megvalósításait eredményezte, amelyek elhatározott fontosságuk a szocializmus által hirdetett elméletek gyakorlati igazolására. Sztalin tevékenységének talaja a társadalomban megmutatkozó akadályok gyors felfedezése és dinamikus leküzdése. Sztalin vezetése alatt érkezett el a haladás első vonalán mozgó szovjet nép heroikus történelmi örökfejtéséhez.

amelynek során a dicsőséges Vörös Hadsereg a Szovjetunió társadalmi erejének és egységének kifejezőjeként győzelmet aratott a fasizmus felett és ezzel nem csak magának, hanem az örökfejtésben képviselt ideológiának is megszerezte a nemzetközi tekintélyt. Ez az emberiség továbbhaladásának előfeltétele.

Az értékes előadás után Moraru Traian tanárt lelkes ünneplésben részesítette a közönség. Ezután rövid művészi műsor következett, melynek keretében Volbea szimfonikus Gh. Ciudan, a fiatal, tehetséges költő versét szavalta, míg Sarbu Persida és Stepan Elisabeta ITA munkásnők, valamint Chirvai Alexandru oxigéngyári munkás dalokat adtak elő nagy tetszés mellett.

A Napközi Otthon

Bezettsége vasárnap szépen sikerült gyermeknapot rendezett, amelynek hangulatos helyszíne az Episcopiei uca 23 szám alatti díszes kerthelyiség volt. A helyiség háttérben a gondos rendezés valóságos gyermekparádát rendezett be a szórakozási lehetőségek változatosságával. A délelőtti megnyitót 11 óra tájban volt, amelynek során megjelentek a Népvédelem az ARLUS, a Magyar Népi Szövetség és a többi demokratikus pártok és társadalmi szervezetek képviselői. A megnyitón az otthon gyermekeinek, zene és táncszámokat adtak elő és a Teba-gyári gyermekzenekara szerepelt nagy tetszés mellett. Utána a gyermekek nagyszerűen elszórakoztak a játszóhelyen. Délután felöltöttek látogatták a díszes kerthelyiséget, ahol nagyszerű hideg és meleg büfé és kitűnően megszervezett zenekarok közreműködésével a közönség a késő éjszakai órákig maradt együtt. A majális teljes jövedelme a Napközi Otthon humánus célkitűzéseit szolgálja.

A Szövetséges Ellenőrzőbizottság

elismerte a németországi Szocialista Egységpartot

Mint ismeretes a németországi kommunista és szocialista pártok egyesüléséből alakult Szocialista Egység Pártjának tevékenységét a németországi angol és amerikai zónákban eddig nem ismerték el. Londoni jelentés szerint a Berlinben székelő Szövetséges Ellenőrzőbizottság szerdai ülésén elhatározta a demokrata német munkástömegek magábfoglaló Szocialista Egységpartj elismerését.

Corso Mozi

Telefon 23-64

3, 5, 7. Szombat és vasárnap 9. Bársony Rózi, Sebke Szabolcs

Helyet az öregeknek

Forum Mozi

Telefon 20-10.

Előadások 3, 5, 7 és 9 kor. Az évad legdallamasabb zenés, énekes filmj

Enekeljen velünk

Amerika legkitűnőbb jazzzenekesével Bing Crosby és Gloria Jean-al.

Figyelem! Csütörtökön lesz az Figyelem!
ARO mozi és kert megnyitása
BUFALLO BILL cowboy király legjobb filmjével,
A vértől áradó folyó-val.

Revolveres rablótámadás a Mosóczi-telepen

Lelőttek és kifosztottak egy dévai iparost

Vasárnap a kora reggeli órákban az aradi közpórház sebészeti osztályára szállították Groznu János 38 éves dévai iparost, aki hajnalban állított sebbel eszméletlen állapotban találtak a Mosóczi-telepen lévő CAM-beváltó közelében. Groznu csak néhány percre lért magához a reggeli órákban és a negyedik kerületi rendőrség egyik tisztje elől elmondta, hogy amikor világosodott, a vasúti állomásra akart menni, hogy az erdélyi vo-

nattal elutazzék Aradról. A CAM-beváltó előtt ismeretlen személy ugrott eléje és pénzt követelt tőle. Csak néhány ezer leje volt és ezért az illető valószínűleg mert nem volt megelégedve revolverével kétszer rábőlt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az egyik golyó a gyomrárt fúrta át, a másik a tüdejébe hatolt. A támadó ezután kifosztotta áldozatát, majd elmenekült. Groznu állapota nagyon súlyos.

„PERFECT” Feibusz Tibor

Irógépek, töltőtollak, kerékpárok szakszerű javítása, vétele és eladása. Bul. Regina Maria 15. szám, az udvarban. Minorita-templommal szemben. Vasárnap.

A helyettes külügyminiszterek megegyeztek a román hadsereg létszámának korlátozásában

PÁRIS. A négy nagyhatalom helyettes külügyminisztereinek értekezlete megegyezésre jutott a román hadsereg békeidőszáma megállapítása tekintetében. A román hadsereg létszámát a

belső biztonság és a határok megvédéséhez szükséges minimumra csökkentik. Ez határozott lépést jelent a négy nagyhatalom katonai szakértőinek e kérdésben hozott határozata ekintetében.

FIGYELEM! Jól akar szórakozni? Igen! Akkor jöjjön el ön is a most megnyitott

„SAVOY” kerthelyiségbe

hol pontos kiszolgálás, kitűnő ebéd, vacsora és elsőrendű italok várják. Minden este Halász-Munteanu Pista cigány és jazz zenekara muzsikál.

A Magyar Népi Szövetség könyvtára

szombat kivételével naponta 6-7 óra között nyitva Episcopiei-u. 32. Tagok részére díjtalan

A fasiszta idők kísértetjárása Kolozsváron!

Reakciós terroristák rohama a szabadságjogok és a belső béke ellen

A rend helyreállítására és a lakosság nyugalmanak biztosítására erélyes intézkedést kíván a Magyar Népi Szövetség Országos Központja

Számos áldozata van a fasiszta kilengéseknek

KOLOZSVÁR. A kolozsvári május tizediki fasiszta provokáció után a történelmi partokba húzódtak fasiszta-vasgárdista maradványok a demokráta szervezetek kemény figyelmeztetése és a hatóságok intézkedései ellenére is tovább folytatták terrorcselekményeiket.

Szerda délelőtt a rendfenntartó hatóságok késői megérkezését kihasználva, Maniu diákhiveinek kisebb csoportja, minden ok nélkül megtámadott és súlyosan összevert két, a Szabadság-téren áthaladó munkást, majd a Mihály király utcán át haladva, a Móceok utja elején, a Mikó-uccában, a Pata-uccában és a Petőfi uccában vertek össze több járókelőt.

Csütörtökön kisebb fasiszta-hullgán csoport a Sétátéren munkásokat és magyarul beszélő járókelőket vett üldözöbe. Délután 5 órától este nyolcig valóságban tartották az egész sétátér környékét. Több mint 20 ártatlan embert vertek össze a legbarbárabb módon. TÖBBEKET, MIUTAN ELVERTÉK ÖKET, BEDOBTAK A SZAMOS BA, VAGY A PARK KÖZEPÉN LEVŐ TÓBA. A támadók elől elmenekült egyik fiatal fiút egészen a Rákóczi-utig üldözték, ahol miután elérték, letépték a földre, bántalmazták, úgy, hogy a szerencsétlen súlyos sérüléseket szenvedett. A támadások során az egyik Árpád-uti pályaudvarban dolgozó TÓTH KÁROLY 18 ÉVES SEGÉDET OLYAN SÜLYOSAN BANTALMAZTAK, HOGY BELEHALT SÉRÜLÉSÉBE.

Este a Szentgyörgyi Színház előtt Keresztes József kolozsvári lakost és feleségét támadták meg és bántalmazták. Majd a Fürdő-uccában MATEAN IACOB ROMAN PINCERT VERTÉK ÖSSZE ÉS TÖRTEK BE FOGAIT, MERT VEDELMÉRE KÉLT EGY ÜLDÖZŐBE VETT EMBERNEK.

A Kolozsváron lezajlott terrorcselekményekkel egyidőben a megye különböző falvaiban is tovább folytatódtak a fasiszta kilengések. Szamosfalván csütörtök este 11 óra körül 20-30 főből álló felbujított csoport állandó lövöldözések közepette, rátört Görög István gazdálkodó otthonára, majd miután a kerítések, kapukat és az ablakokat összetörték, berontottak a házba és az otthonartózkodókat kezdték üldözni. GÖRÖG ISTVÁN 56 ÉVES GAZDÁLKODÓ ÉLETVESZÉLYES SÉRÜLÉSEKSEL BESZÁLLÍTOTTAK A KOLOZSVÁRI REFORMATUS KÖRHÁZBA. A támadók közül Biji Valean és Biji Gavriła odavaló lakosokat ismételték fel.

Néhány terrorista ugyanebben a faluban bevete a református iskola és hat magyar gazdálkodó házában ablakát. Súlyosan bántalmazták Ince János és Rogendorfer Mihály odavaló lakosokat is.

Az MNSz déli szervezetei telefonjelentése szerint május 27-én éjszaka Almásfalom községben ismeretlen tettesek betörték több magyar gazda házához, ahonnan, miután a háziakat bántalmazták, minden ruhaneműt magukkal vittek.

Csütörtök este Retteg községben nyolc magyar család házában ablakait törték be.

Bethlen községben, csütörtök este, kisebb terrorista csoport megostromolta az MNSz székházát, majd miután az összes ablakokat betörték, Solymosi Zoltán szervezeti titkár házában ablakait verték be.

A Kolozsvárt és a vidéken történt újabb demokráciaellenes provokációk támadásai között az MNSz ORSZÁGOS KÖZPONTJÁNAK VEZETŐI FELKÉRTEK AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOKAT, ERÉLYES INTÉZKEDÉST KÉRVE AZ UTÓBBI IDŐBEN ÁLLANDÓAN FOKOZÓDÓ MAGYARÜLDÖZÉSEK ÉS FASISZTA TÁMADÁSOK MEGFÉKEZÉSÉRE.

Bacauban és Besztercén is támadtak a reakciós banditák

BUKAREST. A Scanteia a történelmi pártok újabb támadásairól számol be. Vasárnap a Bratianu-féle párt besztercei szervezete — írja a lap — gyűlést hívott össze, amelyet uccai tüntetésszé szándékoztak kifejlesztetni. Ugyanezen a napon Beszterce-Naszód megye „határőr” partiznajai az erdők tulajdonjogáért vívott harcuk évfordulóját ünnepelték meg. Az ünnepélyen a helyi zászlóalj lobogóját kapták meg. A „határőr vidék” földműveseinek szép ünnepe odavonzotta a Bratianu-féle párt gyűléséről is az embereket. Erre

a bratianisták mivel az 8 ünnepük így dugabadt nekik, nekik a katonáknak letépték a zászlót és ökszertörték a zenekar hangszereit is.

A hatóságok letartóztatták Grigore Nacut, a Bratianu-féle párt besztercei szervezetének vezetőjét, továbbá két más támadót és felbujlót. A többi merénylőnek sikerült elszöknie.

A Scanteia beszámol a kolozsvári Haladó Ifjúság székházának május 19-iki megtámadásáról, majd a bacui kommunistákról is.

— Eljött vasárnap — írja a lap — a munkások rendezett sorokban vonultak végig a városban a kormányt elítelve és a reakciót ellen tüntetve.

A munkások klubja előtt a munkásokat lehurrogták, később pedig botokkal

és téglákkal támadták meg sorukat. Természetesen a munkások sem hagyták magukat és az erőteljes ellen-támadásra a munkások visszavonultak székházukba, ahonnan tovább hajgáltak a munkásokra.

Pillanatok alatt hatalmas tömeg gyűlt össze a klub épülete előtt és ez a tömeg

Itélt a Néptörvényszék „Transnistria” tömeghóhérai felett

Öt vádlottat életfogytiglani fegyházra ítélték, a többi bűnös között 161 évi börtönt osztott ki a bíróság

BUKAREST. A Néptörvényszék most hirdetett ítéletet azoknak a háborús főbűnösöknek az ügyében, akik „Transznisztria” területén remuraltat honosították meg és ártatlan emberek ezreit gyilkolták le. A bíróság életfogytiglani kényszer-munkára ítélte Iváscu Stefan, Gheorghiu Vasile, Ciachir Anton, Ramiluco Serghei — távollévő — és Grigoras Gh. letartóztatásban lévő elítélteit. A további ítéletek a következők: Curolaru Ioan 15 évi súlyos

börtönre, Gh. Demetriadot öt évi súlyos börtönre, Teodoroscu Constantin önmagát egy évi fegyházra, Petrescu Mircea főhadnagyot tíz évi súlyos börtönre, Stroe Vasile tizenöt évi súlyos börtönre, Aurel Filipet tizenöt évi súlyos börtönre, Cojocaru Gh. kapitányt husz évi súlyos börtönre, Daranga Ion tíz évi súlyos börtönre és Iliescu Mihail főhadnagyot husz évi súlyos börtönre ítélték. A távollévőek közül Dumitrescu Vasile főhadnagyot tíz évre

csatározott a munkásokhoz. A hatóságoknak csak néhány óra leforgása mulatán sikerült rendet teremteniük. Mindkét részről vannak sebesültek.

A pohár nemcsak betelt, de ki is csordult
Az eseményekkel kapcsolatosan a Munkásegységfront kolozsvári bizottsága közleményt hozott nyilvánosságra, amely többek között ezeket tartalmazza:

„A felszabadulás után a Munkásegységfront komoly és nehéz harcokat szervezett és vívott meg az ország újjáépítéséért, népeinek demokratizálásáért, a román és magyar fasiszta maradványok leleplezéséért és megsemmisítéséért.

Kolozsvár lakossága, élén a munkássággal, éppen olyan szeretettel és bizalommal várta a Ferdinánd-egyetem visszatérését, mint amilyen szeretettel és ünnepélyességgel fogadta a román hadsereg visszatérését a front-ról.

A munkásság ingyen javított ki diákhonokat, helyet adott a rászorulóknak ekonómiaiban, odaadta munkáéire egy részét szegénysorsú diákok segélyezésére, hogy mindezzel gyakorlatilag is bizonyítsa segítőmunkáját és szeretetét.

A Munkásegységfront sajnálatlalt kénytelen megállítani, hogy a kinyújtott testvéri kezét a diákság egy része reakciós manista, vasgárdista és hortyista-szocialista uszításra, visszaütésre, üctára, a román és magyar reakciók nem akarják, hogy ebben az országban béke, szabadság, jólét és boldogság legyen. Minden erejüket megmozdítják, hogy egyenlenséget, gyűlöletet és rendzavarásokat szítsanak. Meg kell állítani, hogy a diákság egy részét ebben a nép- és demokráciaellenes munkájában sikerült mozgósítsanak.”

Ezúton a közlemény felszólítja az összes kihívásokat és hullgán-támadásokat, majd így folytatja:

„Ezzel a sorozatos provokációkkal a pohár nemcsak betelt, hanem ki is csordult.

A szép szavakat és figyelmeztetéseket a megértő és segít magatartást főremagarázzák, gyengeségnek tekintették. Ez így nem mehet tovább.

A kormány ezáltal erélyes intézkedéseket tett folytatásba és a Munkásegységfront meg van arról győződve, hogy ezek az intézkedések egyszer és mindenkorra véget fognak a demokráciaellenes, uszító terrorista tüntetéseknél.”

Vallanak Magyarországot volt náci „helytartó”

BUDAPEST. A budapesti főkapitányság politikai rendészeti osztályának most hallgatja ki Vessenzonert, Magyarországot „helytartó” és Winkelmann, a híres SS-tábornokot. Winkelmann elmondotta, hogy ő foglalta le a Globus-nyomdát a parancsára 22 zsoldosból több mint 50 ezer könyvet vittek el. Ő sürgette a „Harc” című lap megindítását. Winkelmann kezdeményezte a Hungadi Páncélgránátos hadosztály megalakulását és bevetését. Kihallgatásuk tovább tar.

Szétdobált aranypénzek és dollárbankjegyek

A bukaresti rendőrség nagyszabású razziaát rendezett a Tőzsde környékén elburjánzott valutaügynökök ellen. Megállapították ugyanis, hogy a fővárosnak ezen a részen százmiliárdos fekete-fizeteket ítnék nyélbe. A rendőrtisztviselők megjelenésekor a valutások egy része a nála levő aranypénzeket és dollárbankjegyeket a földredobálta. A razzia során negyven aranypénzt és 1500 dollárt szedtek össze — a földről. A rendőrség számos előállítást eszközölt.

Palesztinába

leegyszerűsített eljárással, kísérővel szállítunk

költözködési-, háztartási- és egyéb tárgyakat „OLYMPIKON” utazási-, vizum- és szállítási vállalat Arad, Bratianu u. 2-4. Telefon: 29-49. Városi színház,

péntek, 1946 május 31.

Ciorman dr. miniszteri vezértitkár hatásköre földosztási ügyekben Arad, Temes-Torontál, Krassó- és Szörény megyék területén

Hivatalosan közlik, hogy Ciorman Gheorghe dr. földművelésügyi minisztérium vezértitkára Temes-Torontál, Arad, Krassó- és Szörény megyék területén a következő hatáskörrel intézkedik a járási földosztó bizottságokkal karöltve: A földosztások felülvizsgálása, a községi földosztó bizottságok ellenőrzése, a vérfési tervek elkészítése és a mezőgazdasági felszerelés kiosztása, az állami tartalékföldök kijelölése. A vezértitkár ugyancsak intézkedik az ördemtelennek bizonyult telepések kiköltöztetéséről vagy kicseréléséről, gondoskodik a mezőgazdasági hitelről, a votőmagvakról és a szükséges felszerelésről, valamint ellenőrzi a telepítési műveleteket.

Olvassa és terjeszse a „Jövő”-t

Alexandru Sereincot tíz évre, Hagcov Leonidat tíz évre, Kirilov Borist és Dimitriev Igort tíz-tíz évi súlyos börtönre ítélték. Topila Vasile kapitányt, Luca Popescu hadbíró-kapitányt, Firulescu Iancu főhadnagyot, Moeiulsi Leonard főbornokot, Popovici Iulian ezredest, I. Iordachescu, Florian Ion önmagát és Horega Ioan főmentették. Az elítéltek semmisségi panaszszaláltak.

Apróhirdetés

EGYAJTOS jégszekrény eladó. Baritiu 7.

TRAFIKOT átvennék, vagy betársulnék. Cimeket a kiadóba. 4621

TRAFIKNAK, vagy műhelynek tágas uccai üzlethelyiség azonnal kiadó. Egymillió lejjel, kockázat nélküli vállalkozáshoz csakis aktív társ kerestetik, lehet nő is. Kétemeltes bérpalota központban eladó. Zománcozott új konyhaedények eladók. Biciklit keresünk megvételre. Bulv. Elisabeta 19, II. em. 14 ajtó, 2-3 óráig, reggel fél 8—fél 9 óráig. Telefon 18—Sl. 4624

EGY bicikli, új gumikkal eladó. Ca lea Saguna 136. 4642

UJ SPARHERT eladó. Megtekinthető 3—5-ig Piata Avram Iancu 8 szám. 4643

FEHERNEMŰ varrást és javítást vállalkoz, esetleg házakhoz is megyek. Cim a kiadóban. 4641

A VÁROSI illetékkivetési jegyzőkönyv felebezéséhez szükséges nyomtatványokat a tagok a Házulajdonosok Szindikátusánál — Eminescu 28 — szerezhetik be.

FEHERNEMŰ és felsőruha javítást vállalkoz. Cimet a kiadóba kérek. 4627

UJ KONYHABERENDEZÉS eladó. Putnei u. 8. 4646

JÓKARBAN lévő sportkoosi eladó. Megbizásból München vendéglő. Putnei 6. 4647

KÉT TAGU családhoz bejáró kerestetik. Bulv. Carol 23, ap. 7. 4648

ERŐS kerékpár, jó ballongumikkal eladó. Colonial Comert, Metianu ucca 7. 4653

ELADÓ 4+1 Philips rádió, egy dinamós áramfejlesztő, 2 darab két-szárnyas dupla ablak tokkal, egy félhosszu bőrkabát, egy pár 42 1/2 amerikai új bakancs, egy kerti fedett nagy grátár, egy 6 méter hosszú 18-as dupla U vastraverz. Restaurant Central, Alexandri u. 2 szám. 4649

EGY női fodrászsegédet és egy horbőlysegédet felveszek. L. G. Dnea ucca 10. 4651

JÓL főző mindenest azonnalra felveszek. Mandl, Eminescu ucca 15.

ARAD—Redna—Lippafuredig terjedő országton elveszett egy pénzárca, furdődressz és iratok. A hecsületes megtaláló a pénzt megtarthatja. A többit magas jutalom ellenében kérem leadni. Mészáros Mária, Stroescu u. 11 címre. 4657

KIÜTŐIUT azonnal felveszek. Rendv szabóság, Avram Iancu tér 21. 4654

BUTORGYÁR telket, vagy kisebb lakható házat vennék a kémi sporttelep közelében. Cim a kiadóban. 4655

BUTORGYÁR részére szükséges gépeket és 10 lóerős villanymotort keresek. Cimeket „Butorgyár” címligére a kiadóba. 4656

A NÉPSZÍNHÁZ MŰSORA
Hétfőn 6-kor (2000, 1500, 1000) Sár-
gonytvés Közlegény, operett.
Kedd, szerda, csütörtök 6 órakor: Izsó
Panni vendégfelléptével: „Kétezerpengős
férfi” vígjáték.
Péntek 6 órakor: Viktória nagyoperett.
Szombaton fél 6 órakor: Sybill nagy-
operett. Salamon Mária operanékesnő
vendégfelléptével.

URANIA

Előadások: 3, 5, 7

Ma utoljára

A LÉGIÓRJÁBAT

Holnap egy szenzációs amerikai film
A KISÉRTETEK KASTÉLYA
Egy mindvégig lebilineselőn titk-
zatos, izgalmas film.

SAVOY Telefon 23-22

Előadások: 3, 5 és 7-kor, vasárnap

11.30, 3, 5, 7 és 9

Tormay Cecil EMBÉREK A KOVEK
KÖZÖTT című regénye nyomán

A hegyek leánya

Főszereplők: Fényes Alice, Nagy
István, Dr. Hosszu Zoltán, Gregus
Zoltán.

Államformát és törvényhozást választ Itália

Olaszországban hétfőn is folytatják a választásokat

RÓMA. Gasperi olasz miniszterelnök nyilatkozata szerint, amennyiben a vasár-
napi választásokon — amikor is a tör-
vényhozótestület megválasztásán kívül az
államforma felett is halóznak — az
olasz nép a királyság ellen és a köztársas-
ági államforma mellett döntene, úgy az

olasz királyi család tagjai Genuából hajón
elhagyják Olaszország területét.

Az olasz választásokon eggyékként jegy-
veres összetűzések történtek. Milánó-
ban a kalonaszág megtámadta a pol-
gári lakosságot.

Rómában is előfordultak összetűzések.

Milánóban ismeretlen tettesek kéziráná-
tokat dobáltak egy napilap szerkesztőségé-
be. Rómában tegnap estig a szavazók 57
százaléka adta le szavazatát.

A szavazást még a mai napon is foly-
tatják.

A Biztonsági Tanács spanyol albizottsága határozott:

Franco diktatúrája a béke hatékony veszedelme!

NEW-YORK. Az angol rádió hírszol-
gálatá jelenti, hogy a Biztonsági Ta-
nács spanyolalbizottsága, amelyet a
Franco-parancsuralom elleni vádakkal
kapcsolatosan létesítettek, befejezte ma-
n kájá és a véreskező kormányzat ellen
foglalt állást. Az albizottság megállapí-
totta, hogy

„a Franco-kormány rendszere a
nemzetközi béke potenciális vesze-
delme s ha ez a kormányrendszert
nem távozik el haladéktalanul, ön-
ként, az ügyek éléről, abban az
esetben a Biztonsági Tanács szőlit-
sa fel az Egyesült Nemzetek szer-
vezetének tagállamait, hogy szakít-
sák meg a külképviseleti kapcsola-
tot ezzel a kormánnyal.”

Ugyanakkor az albizottság javasolja,
hogy ha Spanyolország ismét szabaddá
válnék, vegyék fel az UNO tagjainak so-
rába.

Az albizottság jelentése megállapítja,
hogy

a spanyol parancsuralmi kormány
sokkal nagyobb fegyveres erőt tart
készletben, mint ahogyan az bé-
keszerető országban indokolt lenne.

A francia határon összevont spanyol
haderő összeütközés árnyékát veti elő-
re. Az önkényuralmi rendszerek jelleg-
zetessége a nagy fegyveres erő kész-
lébentartása, hogy a belső elégedetlensé-
get elnyomják.

A Biztonsági Tanács csütörtökön ül

össze Newyorkban és legfőbb tárgysoro-
zati pontja a Franco-ügy.

Tegnap már a spanyol sajtó is foglalkozott a Biztonsági Tanács albizottságának Franco-ellenes határozatával.

A madridi lapok első oldalán, fel-
tűnőbetűkkel közlik az előterjesztést, amellyel kapcsolatosan hetven-
kedő és kihívó hangot használnak.

A francosajtó azt üvöltözi, hogy „Spanyolország nem tűr semminemű beavatkozást” és, hogy „bármint határoz a Biztonsági Tanács, ezt Madridban közönnyel fogadják”.

Mintha a náci és az olasz fasiszta utolsó percig szemérmetlenül hangoskodó közleményei járnának vissza sértent...

Aradvárosra erélyes lépéseket tesz a piaci áruzsora megfékezésére

Razzia, amely meggyőző adatokat szolgáltatott a zöldségkereskedők és kofák garázdálkodásáról

Az aradi piaci árak állandó emelkedése miatt mind hangosabb panaszokat lehet hallani. Zsúfoljabb még talán sohasem volt az aradi piac, mint a mostani napokban és ennek ellenére lelkeken embe-
rek az árakat napról-napra feljebb haj-
ják. Aradváros vezetősége elhatározta,
hogy erélyes rendszabályokkal fogja le-
törni ezt a tarthatatlan helyzetet és ezért
ma Joanas alpolgármester Serban igaz-
gatóval, a közelmelési hivattal vezető-
jével és Ney ellenőrrel, a megyei ellátási
hivatal tisztviselőjével razzitát tartott az
aradi piacon. A bizottság már korán reg-
gel ott találta azokat a zöldségnyakere-
kedőket, akik Erdély különböző nagy vá-
rosaiba, Brassóba, Dévára, Szebenbe, stb.

szállítják az aradi piacra a zöldséget.
Ezek az emberek a titalom ellenére már
korán reggel hatalmas kosarakkal mázsa-
számra vásárolnak. A bizottság tagjai
felkeresték a raktárakat és mindenütt
már javában folyt a zöldségnyeműek cso-
magolása és szállítása. Ezért mindegyik-
nél jegyzőkönyvet vettek fel és szabotázs
címén a törvényszéken eljárás indul meg
Ristó Petru, Radulescu, Klein és Lingurár
zöldségnyakerekeskedők ellen. Megállapí-
totta a bizottság azt is, hogy az aradi
kofák is megrohanják a piacra érkező
termelőket és korán összevásárolják a plac-
ra hozott árakat. Egy kofa az alpolgár-
mester előtt vásárolt hagymát az egyik

te-melőtől 200 lejért és a következő per-
ben ugyanazt 600 lejért kínálta a vevők-
nek. Ezek azok az okok, amelyek az aradi
piac drágulását előidézik. Kofák és a vá-
szonteladók 10 óra előtt nem vásárolhat-
nak árut és ezt a rendelkezést holnapról
kezdve a város vezetősége a legszigorú-
ban fogja ellenőrizni. Joanas alpolgár-
mester lépéseket tett, hogy a vasúti állomá-
sáson a délelőtti vonatokkal ne lehessen
semmiféle zöldségnyeműt elszállítani Arad-
ról és a szállításokat osakis a város enge-
délyezheti. Remélni lehet, hogy abban az
esetben, ha a város tényleg erélyes lé-
péseket tesz, megszűnik a türethetetlen
piaci áruzsora.

Junius 5-én szerda este fél 8-kor, Kulturpalota nagytermében

UNGÁR IMRE

egyetlen HANGVERSENYE. Jegyek P. Avram Iancu 22. Tel. 18-17.

LIA STERLING jidis operett társulatának vendégjátéka a Városi Színházban

szerdán, junius 5-én „PAIATA” operett,

pénteken, junius 7-én „FETITA DULCE” operett.

Előadások kezdete este 9 óra — Jegyek Európa-nál, Avram Iancu tér 22 (Színházépület) Telefon: 18—17. 2278

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.
Mindazoknak, akik drága jó férjem és nagyapánk, Maidt Emil temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek és részvétükkel felkerestek, ezton mondunk halás köszönetet. Üzv. Maidt Emilné és unokái Horváth Évike és Anikó.

A RUHÁZATI KISIPAROSMESTER TEREK SZERVEZETE felhívja tagjait, hogy hétfőn junius 3-án délután 6 órakor fontos gyűlésen jelenjenek meg. A tagok megjelenése kötelező.

PÜNKÖSDI KIRÁNDULÁS MENY. HÁZARA. A Magántisztviselők Szakszervezetének kultur- és sportosztálya kétnapos kirándulást rendez pünkösdkor Menyházára, szakszervezeti tagok és meghívott vendégek részére. Érdeklődők részletes felvilágosítást kaphatnak a szakszervezet irodájában Horia ucca 2. Telefon 23-36. Beiratkozás legkésőbb szerdái, junius 6-ig. Indulás szombati délután, visszatérés keddi reggel.

AZ MNSZ INTÉZŐBIZOTTSÁGA KÖZLI: Intézőbizottsági gyűlés vasárnap helyett hétfő délután 5 órakor az MNSZ helyiségében. Vezetőség.

DR. POLLAK ISTVAN belgyógyász új telefonszáma: 16—29. Rendelő: Gheorghe Ionescu 18. 4644

LETARTOZTATOTT SZINÉSZ.
Az aradi állambizottsági rendőrség szombati délelőtti letartoztatta Temesvári Szabó Lászlót, az aradi szintársulat hősszerelmesét. Az aradi állambizottsági hivatal értesülései szerint ugyanis a fiatal színész a magyar uralom alatt Nagyváradon a fasiszta Turul Szövetség tevékeny tagja volt. Szabó László letartoztatása alkalmával tagadta a vádak és azt állította, hogy névcsere áldozata. Az állambizottsági hivatal elrendelte, hogy a helyszínen folytassák le ellene a vizsgálatot.

KATONAI KÖNYVECSKÉK LÁTÁMOZÁSA. Ma hétfőn az 1941 és 1942-es korosztályhoz, kedden az 1943, 1944 és 1945-ös évfárához tartozók kötelesek jelentkezni katonai könyvecskéjük látamozása végett.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bul. Regina Maria 13,
PRESA DEMOCRATA